

Twee meisjes met een baard en kinderbrieven uit Vucovar

*Baardvrouwen en Achter glas zijn twee totaal
verschillende produkties maar ze getuigen allebei
van de artistieke visie van het Speeltheater,
aldus Marleen Baeten.*

Eind maart werd in Gent de Kopergieterij feestelijk geopend. Na vijftien jaar heeft Eva Bals Speeltheater eindelijk een vaste stek. Dat biedt meteen de ruimte (ook letterlijk) om meer aan te bieden dan de eigen produkties en de theaterateliers. De Kopergieterij zal fungeren als een kunstencentrum voor een jong, nieuwsgierig publiek. Er wordt dus ook receptief geprogrammeerd en de focus verruimt zich van theater en dans naar film, video, beeldende kunst, muziek...

Je zou de Kopergieterij het eerste kinder-kunstencentrum in Vlaanderen kunnen noemen, was daar niet die bijklink van 'kinderreservaat'. Openheid is immers altijd een waarmerk geweest van het Speeltheater: discipline-overstijgende produkties, met diverse invalshoeken en over uiteenlopende thema's, door professionele acteurs en/of niet-professionele jongeren, voor een publiek vanaf een bepaalde leeftijd, maar zonder beperking naar boven. De twee eigen produkties die reeds voor de officiële opening in première gingen, zou je als een program-

maverklaring kunnen zien. *Achter Glas* en *Baardvrouwen* zijn totaal verschillend maar getuigen van eenzelfde artistieke visie.

Baardvrouwen

Eva Bal liet een foto van twee meisjes met een baard zien aan striptekeenaar Kamagurka en vroeg hem een tekst te schrijven over deze twee baardvrouwen. Kamagurka, die al enkele stukken voor volwassenen schreef, besloot een sprookje te schrijven. Zelf leest hij zijn kinderen graag sprookjes voor 'omdat ze gruwelijk en grappig zijn'.

Omdat hij de voorstelling toegankelijk wou maken voor mensen vanaf vijf jaar, hield Kamagurka de dominante verhaallijn helder en binnen de verwachtingen van een sprookje. De hoofdfiguur, Bollekop, ontmoet een houthakker die hem vraagt om zijn drie dochters te zoeken in een ver land. Na een avontuurlijke reis verneemt hij dat de koning de drie meisjes geofferd heeft aan de draak die het land terroriseert met zijn stinkende adem. Door creatief gebruik te maken van zijn specifieke fysionomie en van een

verdooving bij de tandarts én geholpen door een deurknop met toverkracht slaagt Bollekop erin de dochters te bevrijden uit de buik van de draak.

Terwijl de jongste kinderen zich vol spanning inleven in het verhaal, genieten de iets oudere kinderen vooral van de nevenverhalen waarin Kamagurka's beeldende fantasie ongebreideld aan bod komt: een vliegende boom met op een van zijn takken een vogel die roept 'ik vlieg!', een vijver die door de wind wordt opgepakt waardoor de vissen verschrikt naar water happen, het hoofdpersonage dat in de woestijn van haring naar haring springt om zijn voeten niet te verbranden aan het gloeiendhete zand... Het surrealisme is nooit ver weg. De absurde humor ook niet.

Het is in de eerste plaats de humor, waarvan het absurde dikwijls in het spelen met taal en vertellen ligt, die deze voorstelling ook tot een feest voor volwassenen maakt. Zo heeft Kamagurka van zijn hoofdpersonage ook letterlijk een 'hoofd'-personage gemaakt: Bollekops hoofd zo groot dat het niet in zijn huisje kan. Dit gegeven zorgt voor enkele leuke dialogen (b.v. de houthakker heet hem welkom naast zijn huisje) en voor enkele sturende elementen in het verhaal (b.v. hij ademt de rook van de schoorsteen in waardoor zijn kop een ballon wordt, zodat hij over de bergen kan vliegen). De humor werkt dikwijls louter associatief. Op de vraag van de houthakker om zijn drie (verloren) dochters te worden, antwoordt Bollekop bijvoorbeeld: 'Ach, waarom niet, ik heb toch altijd al twee zussen gewild.'

Door het verhaal zo sterk te bevolken met beelden en door de humor nauw te verbinden met taal verleent Kamagurka zijn sprookje een onverwachte poëzie. Minstens even onverwacht is het slot van het verhaal. De twee baardvrouwen die het hele verhaal van Bollekop verteld hebben blijken twee van de drie dochters van de houthakker te zijn. De derde was ook heel de voorstelling lang aanwezig op de scène: haar lange baard golfde uit een wieg die de twee baardvrouwen al eens van plaats veranderden.

In de enscenering van Eric De Volder staat die wieg op een helgeel tapijt, het speelveld van de twee actrices. Er ligt een houten blokje om de kloppop de deur na te bootsen en er hangt een touwtje om het licht aan en uit te doen bij begin en einde van de voorstelling. Verder niets.